

Memorandum aan de politieke partijen en regering naar aanleiding van de Vlaamse verkiezingen in 2009

Inleiding

De Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezen vzw, kortweg VVBAD, is de beroepsvereniging van bibliothecarissen, archivariissen en documentalisten in Vlaanderen. Zij verenigt 1200 leden, zowel instellingen als personen. De VVBAD behartigt de belangen van de sector en streeft naar deskundigheidsbevordering. Van de Vlaamse overheid kreeg de VVBAD de opdracht om een structureel overleg te organiseren tussen openbare bibliotheken, wetenschappelijke bibliotheken, documentatiediensten en archieven.

Vanuit haar opdrachten vraagt de vereniging aan de Vlaamse politieke partijen en mandatarissen dat zij in de komende regeerperiode rekening houden met de uitdagingen en de mogelijkheden van de Vlaamse bibliotheek-, archief- en documentatiesector.

Samenvatting

Vrije toegang tot informatie

De VVBAD vraagt dat 'informatievaardigheden' duidelijk herkenbaar opgenomen worden in de eindtermen van het onderwijs en dat de rol van de bibliotheken hierin helder tot uiting komt.

De VVBAD vraagt een sluitend bibliotheeknetwerk in Vlaanderen, zodat de burger toegang krijgt tot de informatie waar hij nood aan heeft. De VVBAD wil graag meewerken aan een studie die onderzoekt hoe een dergelijk netwerk in de praktijk gerealiseerd kan worden.

De VVBAD vraagt de oprichting van een centraal geautomatiseerd register van publiekrechtelijke archieven aansluitend bij Archiefbank Vlaanderen.

De VVBAD vraagt de ontwikkeling van de digitale bibliotheek in Vlaanderen. Dit houdt in:

- een betaalbare regeling op Vlaams niveau voor de aankoop van digitale informatie in het secundair onderwijs;
- voldoende middelen voor de aanschaf van elektronische informatie in het hoger onderwijs;
- consortia voor de aanschaf van elektronische informatie die openstaan voor alle not-for-profitbibliotheken;
- de realisatie van het principe van gelijke toegang tot wetenschappelijke informatie;
- de ontwikkeling van een Vlaams beleid inzake open access;
- de spoedige realisatie van een Digitale Openbare Bibliotheek die haar informatie op een gelijke manier ter beschikking stelt van alle gebruikers in Vlaanderen en die toegang biedt tot de catalogi van Vlaamse openbare bibliotheken;
- digitale informatie die via de bibliotheek op een vergelijkbare manier beschikbaar is van gebruikers als informatie in klassieke vormen;
- voldoende middelen voor de ontwikkeling van de Virtuele Vlaamse Erfgoedbibliotheek die aansluiting vindt bij de Digitale Openbare Bibliotheek.

Een beleid inzake preservering, conservering en digitalisering voor Vlaanderen

De VVBAD vraagt een preserverings- en conserveringsbeleid voor Vlaanderen. Dit beleid koppelt schade-inventarisatie aan gepaste maatregelen.

De VVBAD vraagt middelen voor een intensieve en versnelde digitalisering van collecties en archiefbestanden. Deze digitalisering wordt gekoppeld aan een landelijk conserveringsprogramma.

De VVBAD vraagt een Vlaams beleid rond digitale duurzaamheid. De oprichting van een expertisecentrum en van een Vlaams datacenter zijn de eerste noodzakelijke stappen hiervoor.

Kwaliteitsvolle opleidingen voor de Vlaamse bibliotheek-, archief- en documentatiesector

De VVBAD vraagt de uitbouw van een coherente en kwaliteitsvolle opleidingsstructuur voor de bibliotheek-, archief- en documentatiesector en dit voor alle werkniveaus. Deze houdt gelijke tred met de recente ontwikkelingen in de erfgoedsector, voorziet de opleidingen van voldoende middelen en houdt rekening met de behoefte van de sector aan wetenschappelijk onderzoek. De opleidingsstructuur is afgestemd op de beroepsprofielen van de SERV.

De VVBAD vraagt de uitbouw van opleidingen voor digitale en analoge preservatie en conservering.

Verder investeren in kwaliteit

De VVBAD vraagt de verdere uitbouw van de erfgoedbibliotheken tot een volwaardige sector binnen het cultureel erfgoedbeleid.

De VVBAD dringt aan op een decretaal depot voor Flandrica en in het bijzonder voor online publicaties.

De VVBAD pleit voor een gecoördineerd depotbeleid dat heel Vlaanderen dekt.

De VVBAD vraagt een wetenschappelijke studie naar de effecten van het decreet op het lokaal cultuurbeleid.

De VVBAD vraagt dat de overheid werk maakt van kwaliteitsstandaarden voor openbare bibliotheken.

De VVBAD vraagt een onderzoek naar de personeelsformaties in openbare bibliotheken. Dit moet niet beperkt blijven tot het personeel gesubsidieerd op basis van het decreet lokaal cultuurbeleid, maar moet de totale formatie omvatten. De VVBAD pleit verder voor de inschaling van alle bibliothecarissen op minimaal het B4-B5-niveau.

De VVBAD vraagt om de impact van de subsidiewijziging van 0,6 euro per inwoner tot 0,15 euro te onderzoeken en zo nodig maatregelen te nemen om discrepanties tussen kleine en grote bibliotheken weg te werken.

De VVBAD vraagt een decretale regeling voor publiekrechtelijke archiefinstellingen. Haar publicatie *Naar een publiekrechtelijk-archiefdecreet* kan hiervoor als aanzet dienen.

Aandachtspunten voor de federale en Europese overheid

- Rationalisering van de btw-regeling voor cultuur- en informatiedragers.
- Geen onaanvaardbare uitbreiding van het auteursrecht ten koste van de gebruiker en het publiek domein.
- Geen onaanvaardbare uitbreiding van het leenrecht ten koste van leerlingen, studenten en onderzoekers.
- Invoering van een gereguleerde boekenprijs.

De integrale tekst van het memorandum is te vinden op www.vvbad.be/standpunt/memorandum2009

